

4. september 2013

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqqutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalackersuisunut apeqqutit angerlarsimaffeqanngitsut kiisalu inisseeqqittarfissaq pillugit.

- 1. Malunnarpoq Namminersorlutik Oqartussat Kommuneqarfik Sermersoorlu angerlarsimaffeqanngitsut unnuiffissaqanngitsut unnuiffissaqalersinnissaat suleqatigiissutigigaat. Taanna suliaq sumut killippa?**
- 2. Akunnittarfimmik unnisarfiliorinissamut pilersaarut suliamut ingerlanneqartumut ilaava aamma taamaattoqarsimappat, taava Naalackersuisut qanoq takorloorpaat tamatuma ingerlanissaa?**
- 3. Naalackersuisut siuliisa aallartissimasaat Nuummi inisseeqqittarfiliornissamut pilersaarut sumut killippa?**
- 4. Naalackersuisut sunik suliniuteqarniarpat innuttaasut angerlarsimaffeeruttarnerat millisarniarlugu?**
- 5. Inisseeqqittarfik attartortunut ulorianartorsiortunut atorneqassappat, Naalackersuisut qinnuigaakka siusinnerusukkut apeqqutigisimasannut akissutertik itisilissagaat: Naalackersuisoqatigiit neriorsuutiginiqaaq sualummik Nuummi angerlarsimaffeqanngitsunut tunngasut iluarsiniarlugit. Tassunga tunngatillugu Naalackersuisut qanoq iliorniarpat, aningaasat illuliornermut iluarsaassinernullu Nuummut atugassiissutit ikilineqassappata paarlattuanillu nunaqarfinni avinngarusimasunilu amerlillugit taamaalisoqarpammi Nuummi angerlarsimaffeqanngitsut amerlinissaat naatsorsuutigisariaqarmat?**
(Inatsisartunut ilaasortaq Jens B. Frederiksen, Demokraatit)

Tunngavilersuut

Angerlarsimaffeqanngitsuuneq nuanninngilaq. Uanga nammineq isumaqarpunga kialluunniit angerlarsimaffeqannginnissani qinertanngikkaa. Tamanna tunngavigalugu Demokraatini isumaqarpugut pingaaruteqartoq inuiaqatigiit angerlarsimaffeeruttunik ikiuttarnissaat siunertaralugu nammineq ineqaleqqinnissaat.

2013-mi junip qaammataani nunatsinni angerlarsimaffeqannginneq paasisimasaqarfiginerulaalerparput. Taamani "Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqanngitsut" pillugu nalunaarut Aalborg Universitetimi, Statens Byggeforskningsinstitutimit suliarineqarsimasoq tamanut saqqummiunneqarpoq.

Nalunaarummi pineqarput angerlarsimaffeqanngitsut assigiinngitsunut pingasunut immikkoortinneqarsimasut:

- Angerlarsimaffeqanngitsut
- Inisseqqitat
- Illoqanngitsut

Inuit angerlarsimaffeqanngitsut tassaapput inuit unnuakkut aalajangersimasumik sumiiffissaqanngitsut.

Inisseqqitat tassaapput inuit INI-mit Iserimiluunniit iniminniit anisitaasimariarlutik inisseeqqittarfimmut inissineqarsimasut. Angerlarsimaffeqarput inili najugaat periarfissaqartitsingilaq imaluunniit killilimmik periarfissaqartitsivoq kisimiinnissamut pulaartoqarnissamulluunniit. Aamma inigisartik pigiinnarsinnaanngilaat. Nooqattaartariaqartarput.

Illoqanngitsut tassaapput inuit inissisimasut, ilaquttaminni ikinngutiminniluunniit ineqartuni inissisimasut. Ini najugaat periarfissaqartitsingilaq imaluunniit killilimmik periarfissaqartitsivoq kisimiinnissamut pulaartoqarnissamulluunniit. Aamma nalunartarpoq qanoq sivisutigisumik najugaqarsinnaanersut.

Nalunaarummi naggataatigut inernilunneqarpoq inuit 850-t missaat arlaatigut angerlarsimaffeerunnermik eqqorneqarsimasut, oqaatigineqarlunili kisitsisit tutsuviginassusaat apeqquserneqarsinnaasoq.

Ineqarnermut Naalakkersuisoq uanntu akissuteqarnermini (apeqqut normu 136/2013) naatsumik oqaluttuaraa, Naalakkersuisut immikkoortumi suut aallartissimaneraat. Imatut allappoq:

“Ilisimatitsissutigissavara Namminersorlutik Oqartussat Kommuneqarfik Sermersooq suleqatigalugu angerlarsimaffeqanngitsunut aalajangersimasumik unnuiffissaqanngitsunut sumiiffissanut periarfissanik suliniuteqarmata. Aammattaaq ilisimatitsissutigisinnaavara, Nuummi inisseeqqittarfissap ineriartortinneqarnissaanik sananeqarnissaanillu Namminersorlutik Oqartussat suliniuteqarmata.”

Naalakkersuisut siuliini Ineqarnermut Naalakkersuisuullunga aalajangerpunga Nuummi inisseeqqittarfimmik sanasoqassasoq. Siunertaavoq, illup inersimasunut anisitaasimasunut inisseqqitassanut atorneqarnissaa. Taamaasillutik inissiat ullumikkut inisseeqqittarfittut atorneqartut nalinnaasumik attartortittakkatut atorneqarsinnaalissagaluarput utaqqisullu ikilisarlugit.

Siunertaanngilaq tamatuma angerlarsimaffeqanngitsunut atorneqarnissaa. Qineqqusaarnermi neriorsuutigineqartoq naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqqutigigakku angerlarsimaffeqanngitsut pillugit ajornartorsiut qanoq iluarsiviginiarneraat, Ineqarnermut Naalakkersuisoq uannut akissummini (apeqqut nr. 136/2013) allappoq inisseeqqittarfik tamatumunnga atorniarneqartoq.

Siunertaappaartumut tamanna naapertuutinnigilaq. Taamaattumik ersarissumik nassuiaqquneqarpoq, inisseeqqittarfik sumut atorneqassamaanersoq.

Demokraatini neriuutigaarput, tamatta Naalakkersuisut angerlarsimaffeqanngitsut pillugit suliniutaannut paasisimasaqarnerulerumaarluta, qulaani apeqqutit sukumiisumik akineqarsimalerpata.

Apeqqutit akeqquneqarput tigusineraniit ullut sulliviit nalinnaasut qulit qaangiutsinnagit.